

Litteratur

Nancy Bratt: Samtaleteknik og klientbehandling. Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, København 1963. 213 sider incl. tillæg.

I indledningen anføres, at bogen først og fremmest er tænkt som en lærebog for socialrådgivere, men at den henvender sig til alle faggrupper, som har med opdragelse og behandling af mennesker at gøre. Forfatteren, der er socialrådgiver, ansat ved socialkontoret i Århus og gennem flere år lærer ved Danmarks sociale Højskole i Århus, understreger selv, at eksempler og arbejdshypoteser er farvede af, at hun væsentligst har arbejdet med et børne- og ungdomsklientel, familierådgivning og revalidering.

1. kapitel omhandler samtaleteknik. Forfatteren anser „afhøring“ med konkrete, præcise spørgsmål, fremsat i en kølig-korrekt tone, for velegnet til hurtig opklaring af et afgrænset, veldefineret problem, mens „samtale“ med en afventende, accepterende lytten er mere velegnet over for klienter, der befinder sig i en (for dem) uoverskuelig situation. Samtalen kan endvidere betragtes som en differentierings- og integreringsproces: områder, der for klienten er kaos, struktureres gradvist med socialrådgiveren som en modnende og integrerende faktor. Forfatteren gennemgår samtalens forudsætninger, dens indhold, baggrund og form, og gør ud fra tre eksempler rede for noget af det, der sker „bag kulisserne“ i en samtale; betydningen af at kunne „gennemskue“ klienten uden at fordømme eller lade sig provokere fremhæves.

I 2. kapitel „Almisse, hjælp og hjælp til selvhjælp“ forsøger forfatteren at analysere dels den ydendes, dels den modtagendes situation. Hun skitserer motiverne for at „gøre noget for andre“ og påpeger nødvendigheden af, at behandleren til en vis grad kender sig selv og er i stand til at opretholde en professionel indstilling: moralsk neutral og sagligt undersøgende. Blandt de modtagende (akut og kronisk hjælpeløse) omtales forskellige klient-„typer“: den skamfulde, den overdrevent tapre og den infantilt afhængige, og det understreges, at en omhyggelig undersøgelse af den enkelte klient er påkrævet for en forståelse af dennes livssituation og en vurdering af resocialiseringsmulighederne.

Forfatteren betragter anamneseoptagelse som det naturlige startpunkt for planlægningen af resocialiseringsarbejdet og gør opmærksom på, at selve denne proces kan udgøre et vigtigt led i behandlingsarbejdet. Her anføres et omfattende anamneseskema (kap. 3) med 9 hovedpunkter og mange underpunkter. Bortset fra pkt. 3 „familiemønstre“, der er hentet fra en artikel af Ackermann og Behrens, er skemaet „klassisk“, idet det dækker de områder, der sædvanligvis behandles i udviklingspsykologien, her med speciel hensyntagen til psykoanalytiske teorier. Det anføres, at en anamnese kan optages på grundlag af mange forskellige referencesystemer og teorier, og at kommentarerne til ske-

maet skal illustrere een tankegang, een måde at forarbejde oplysningerne på. Betydningen af at forsøge at stille en diagnose, gå ind for en planmæssig behandling, samt konsekvent at foretage efterundersøgelser, fremhæves.

I kap. 4 „Umodenhed og mangelfuld identificering med sociale normer“ går forfatteren ind på nogle af de teorier, der danner grundlaget for hendes synspunkter vedrørende klientbehandlingen. Efter en gennemgang af differentiation og integration, biologiske begreber, som man har fundet brugbare inden for udviklingspsykologien, skildres nogle normale differentiations- og integrationsniveauer (modenhedstrin), og disse sættes i relation til visse psykiske afvigelser og asociale adfærdsmønstre.

Herefter diskuteres den proces, hvorved barnet optager forældrenes adfærdsmønstre, deres påbud og forbud, og gør dem til sine egne. I socialpsykologien betegnes denne som en internalisering af normerne, i psykoanalytisk teori som over-jegs dannelse, en proces, der foregår gennem identifikation med forældrene, og i almindelig sprogbrug som opbygningen af samvittigheden.

Nancy Bratt mener, at atmosfæren, hvori denne normintegrering sker, er af afgørende betydning: hvis integreringen sker i en tryk, følelsesmæssigt positiv atmosfære, vil den blive ægte, d. v. s. lede til adækvat social adfærd. Hvis identificeringen sker i en angstfyldt, følelsesmæssigt ambivalent atmosfære, bliver der tale om en falsk integrering af normer, fulgt af social ustabilitet og emotionelle konflikter.

Forfatteren opdeler endvidere normer i socialt positive eller socialt negative og får således fire former for normer, som indgår i over-jeg'et (samvittigheden):

- 1) socialt positive, ægte integreret
- 2) socialt positive, falsk integreret
- 3) socialt negative, falsk integreret
- 4) socialt negative, ægte integreret

Grundlaget i klientbehandlingen består ifl. denne teori i en opløsning af falsk integration og støtte af ægte integration af socialt positive normer. Ved bevidst at benytte identificering som metode (gøre noget sammen med klienten, understrege vi-holdningen) hjælper man med til at differentiere og strukturere en uoverskuelig situation. Behandleren må være i stand til at skabe en tryk, accepterende atmosfære og selv tjene som velegnet identificeringsobjekt, hvorved der hos klienten åbnes muligheder for en ny holdning til realiteterne.

I kap. 5 „Synspunkter på behandling“ beskrives behandlingen af neurotiske mekanismer og umodenhed ud fra to eksempler, og forskellen mellem disse to behandlingsformer illustreres på grundlag af modellen for identificering og integrering af normer. Andre klientgrupper og behandlingsformer diskuteres kort.

Forfatteren går i sidste kapitel „Om samarbejde“ stærkt ind for teamarbejde og en demokratisk arbejdsform. Hun beskriver de gensidige forventninger i et sådant team og nævner, at netop socialrådgiverens rolle ofte defineres meget forskelligt. Til slut omtales supervision, og i denne forbindelse anfører forfatteren de krav, som bør kunne stilles til en socialrådgiver.

Tillægget (20 sider) er en oversættelse, foretaget af Nancy Bratt, af Ackermanns og Behrens' artikel „The Family Group and Family Therapy. The Practical Application of Family Diagnosis“ (1956—57), hvori forfatterne gør rede for nogle af deres synspunkter vedrørende familiedynamik og -behandling.

Samtalen danner grundlag for de behandlingsformer, der er omtalt i bogen, og en vurdering af behandlingsteknikken kan derfor tage udgangspunkt i et par af de ordret refererede samtaler:

I sin slutreplik til den 16-årige Egon, der har stjålet en knallert, og som af Børneværnet er henvist til undersøgelse, siger S. R. (socialrådgiveren): „... den havde da i hvert fald ikke gjort dig noget. Kan du så løbe hjem — jeg tror ikke, der sker videre i sagen, men det er ikke mig, der bestemmer det, det er Børneværnet ...“ — Man føler sig ved dette eksempel ikke overbevist om S. R. som en „modnende og integrerende faktor“, tværtimod synes der at være tale om en beskyttende, venligt nedladende tone, og endog om usagligt-ukorrekte bemærkninger i forbindelse med kriminalitet og sanktion. Iøvrigt virker det noget naivt, når forfatteren på grundlag af denne ene samtale samt nogle med Egons mor diskuterer hele spørgsmålet om behandlingseffekt (her forebyggelse af ny kriminalitet).

I samtalen med den umodne Helle (vel omkr. 16 år) — et eksempel på en „jegpræget realitetsterapi“ — skriver Nancy Bratt i sine iøvrigt fine kommentarer: „... man roser hende for det lille bitte skridt, hun har gjort i forudseenhed: hun ringede, før hun ville rejse,“ men synes at gå imod sine egne anvisninger m. h. t. professionel holdning og emotionel neutralitet, når Helle roses således: „... så var det vel nok godt, at du kom i tanker om at ringe, selvom du var så gal. *Det kan du tro, jeg er glad for ...*“ (kursiv. af anm.)

Af de refererede samtaler får man i almindelighed indtryk af en almoderlig, venligt beskyttende omsorgsholdning hos S. R., hvilket formentlig skal ses i forbindelse med den anførte teori om internalisering og integrering af normer gennem identifikation. Det er positivt, at forfatteren tager hele dette spørgsmål op til debat, men desværre føres diskussionen ud fra et meget snævert synspunkt. I en lærebog kan det være hensigtsmæssigt at opstille skemaer o. l., men Nancy Bratts model vedrørende normintegrering er så forenklet, at den snarest tilslører sagforholdene og virker misvisende. Endvidere er terminologien uklar (f. eks. bruges nøgleord som „identifikation“ og „integration“ meget løst), og selv i det teoretiske stof benyttes vurderende udtryk som „falsk“ og „ægte“.

Der fremsættes bogen igennem en del påstande, som man må sætte

spørgsmålstegn ved, f. eks. at behandleren skal indgå som „velegnet identifikationsobjekt“. Følelsesmæssig ambivalens skal vel heller ikke betragtes som noget udelukkende negativt, men som en normal bestanddel i alle menneskelige kontaktforhold. Forældres påbud og forbud giver formentlig altid anledning til en vis ambivalent indstilling hos barnet, og identifikationsprocessen anses jo ifl. den psykoanalytiske teori netop for det normale barns kongevej til løsningen af den ødipale konflikt, som synes præget af stærke, ambivalente følelser.

Alt i alt må bogen betegnes som meget ujævn. Dette gælder på det sproglige område, hvor fine, levende beskrivelser og gode sammenligninger veksler med kritikløs brug af psykologiske slag-udtryk, og det gælder m. h. t. det teoretiske, hvor frugtbare problemstillinger og nyere ideer (f. eks. diskussionen af modenhedstrin og behandling af umodne klienter) veksler med banale, populærvidenskabelige fremstillinger af elementære psykologiske forhold.

Lise Højmark.

Erik Allardt og Yrjö Littunen: Sociologi. (Første oplag 1962, andet noget omarbejdede oplag 1963). Almquist & Wiksell. Stockholm 1963. 290 s. Pris d. kr. 48,—.

Det kan forekomme en smule post festum at anmelde en bog som denne i et nordisk fagtidsskrift tre år efter, at dens første oplag forelå på svensk og to år efter dens andet. På den anden side er det måske ikke så dårligt et princip, når det gælder en lærebog, at den har måttet stå sin prøve i undervisningen, før den anmeldes — og det har denne bog.

I 1964 afløste den *Kingsley Davis: Human Society* som obligatorisk tekstbog inden for pensum i generel sociologi for de sociologi-studerende under det rets- og statsvidenskabelige fakultet ved Københavns universitet, og den bruges nu side om side med *Lundberg, Schrag & Larsens* amerikanske lærebog. Den fylder behovet for en klar og oversigtlig tekst, der tager tilbørligt hensyn til den funktionalistiske (structural/functional) retning inden for sociologien, ligesom den er mere givende med hensyn til europæisk, specielt skandinavisk, litteratur og forskning, end man kan forvente eller forlange af en oversøisk tekstbog.

Professor *Erik Allardt* har skrevet bogens første seks kapitler: De generelle afsnit om sociologien som videnskab, social adfærd og sociale systemer (kap. 1 og 2), de sociale institutioner såsom familien (kap. 3), samfundsklasserne og den sociale lagdeling (kap. 4), de politiske institutioner og politisk adfærd (kap. 5) og religionen som socialt fænomen (kap. 6). Teksten udmærker sig ved at være kort, klar, fyldig og relevant. Den består med lethed prøven både som anvendeligt undervisningsgrundlag og som overskuelig håndbog i sociologiens begyndelsesgrunde.

Det er en kompliment til de to forfattere og til deres samarbejde med oversætteren af *Littunens* finske tekst til svensk, at det umiddel-

bart er svært at se hvilke afsnit, der er af Allardt og hvilke af Littunen; men det fremgår bl. a. af forordet, at sidstnævnte har skrevet afsnittene om de strukturelle forudsætninger for de sociale systemer: Social organisation (kap. 7, der måske indeholder lidt flere gentagelser af fremstillingen i Allardts indledende generelle afsnit end strengt taget nødvendigt for forståelsen), økologien (kap. 8) samt afsnittet om kommunikation og opinionsdannelse. Endelig har Littunen skrevet det vigtige afsnit om social forandring (kap. 11) og det kapitel, som må interessere dette tidsskrifts læsere mest, kapitel 10 om afvigende adfærd. Hele kapitel 10 udgør i sidetal rundt regnet 10 % af den foreliggende bog; men næsten halvdelen af kapitlet er helliget kriminaliteten, medens resten foruden generelle betragtninger over afvigende adfærd fordeles på sygdom, alkoholisme, mentale afvigelser og forskellige måder, hvorpå man har forsøgt at tilpasse afvigere.

Det er næppe helt galt, hvis man antager, at kriminalretlige og kriminalbiologiske (med psykiatri og psykologi) synspunkter endnu idag præger kriminologien på det europæiske kontinent (og i Danmark mere end i det øvrige Skandinavien) på en måde, der ikke retfærdiggøres af disse videnskabers forskningsaktivitet og resultater på det kriminalistiske område sammenlignet med, hvad sociologi og socialpsykologi har bidraget i løbet af de sidste ti-tyve år. Den foreliggende bog giver ikke-sociologisk uddannede kriminalister en udmærket lejlighed til at sætte sig lidt mere ind i den teoretiske baggrund for meget af det, som de bliver præsenteret for i nyere kriminal-sociologiske arbejder. Allardts og Littunens bog skal ikke læses for sit kriminalvidenskabelige afsnits skyld; men fordi bogens generelle afsnit, afsnittene om familie, social klasse, organisation og social forandring her på en nem måde kan læses i nær sammenhæng med afsnittet om sociale afvigelser. Den, der gør sig den ulejlighed, vil opdage, at han får en dybere forståelse af en hel del af den sociologisk orienterede kriminologiske litteratur og forskning, der både kvantitativt og kvalitativt begynder at gøre sig stærkt gældende også på denne side af Atlanten.

Preben Wolf.

Sverre Brun-Gulbrandsen og Olav Irgens-Jensen i samarbeid med *Per Jorem*: Alkoholmisbruk blant unge norske sjømenn. Universitetsforlaget 1964, 171 s.

Dette er en viktig, fantasifull, og elegant utført undersøkelse av et vesentlig problem. Mellom 40 og 50 tusen nordmenn arbeider for øyeblikket på skip i utenriksfart, nesten en kvart million har vært i slikt arbeid i kortere eller lengere tid. En rekke undersøkelser tyder på en opphoping av sykdom, personlighets- og sosiale problemer i denne befolkningsgruppen. Boken til Brun-Gulbrandsen og Irgens-Jensen gir det endelige og avgjørende bevis for at så er tilfelle. Samtidig gir den et nyansert bilde av hvilke av disse problemene som *tas med* til dette særpregede yrke, og hvilke som *skapes* av det.

Det viktigste materiale for undersøkelsen består av sjøfolk som er blitt undersøkt i forbindelse med avtjening av verneplikt i den Kgl. norske marine. Dette materiale består først og fremst av 3500 sjøfolk som ble intervjuet i 1957 og 1958, og dessuten et tilleggsutvalg på nesten 2000 slike sjøfolk intervjuet i 1961. Disse sjøfolkene ble undersøkt av leger og psykolog, og det ble i den forbindelse lagt ned et ganske stort arbeid i å kartlegge dere alkoholvaner og deres tidligere yrkeshistorie og sosiale fortid. Undersøkelsen baserer seg også på en gallup-undersøkelse som er foretatt om tidligere sjøfolks drikkevaner, og endelig er det også på en bestemt dag tallet opp antall tidligere sjøfolk på våre alkoholistklinikker og kursteder.

Hovedresultatet av undersøkelsen går først og fremst ut på at det finnes massive alkoholproblemer blant unge norske sjøfolk, og videre at disse alkoholproblemer later til å være særlig utpreget blant dem som har den lengste fartstid bak seg. Blant sjøfolk med mindre enn ett års fartstid, var det bare 7 % som ble tillagt grovt alkoholmisbruk, mens det derimot blant sjøfolk med over 4 års fartstid var over hele 26 % som kom i samme kategori. Særlig utpreget blir dette forholdet for de dårligst utdannede, og helt ekstremt blir det for de dårligst utdannede som mønstrer på i meget ung alder. Inntil ganske nylig var det mulig for nordmenn å reise til sjøs i utenriksfart som 15-åring. Brun-Gulbrandsen og Irgens-Jensen har sikkert vært sterkt medvirkende til å få hevet denne aldersgrensen ved sin påvisning av 15-åringenes særdeles uheldige prognoser til sjøs. Som ventet finner de også ganske store nervøse belastninger i dette klientelet, og de finner likeledes at de mest nervøst belastede vil ha de mest utpregede alkoholproblemene når de kommer til sjøs. Lovovtrederne i materialet viser også en meget sterk alkoholbelastning. I et avsluttende kapittel foretas det så en avveining av betydningen av de forskjellige belastningsfaktorer. Tabell 17, 3 på s. 151 viser ganske klart hvorledes prosenten med grovt alkoholmisbruk øker i takt med det antall handicaps sjømannen går ombord med. Men dessuten, og det er av vesentlig betydning, øker også alkoholmisbruket med fartstiden når antall handicaps holdes konstant. Dette gjelder ikke for personer med meget få handicaps, men i sterk grad for personer med mange handicaps. Konklusjonen blir derved at de forutsetninger sjømannen kommer ombord med er av helt avgjørende betydning for hvorvidt han vil utvikle et alkoholproblem under oppholdet, men i tillegg komme så virkningen av selve sjømannstilværelsen: For personer med godt utgangspunkt spiller ikke sjømannstidens lengde noen særlig rolle, men for personer med handicaps forverrer alkoholsituasjonen seg for hvert eneste år de forblir til sjøs. Eller med forfatterens ord: „Det ser altså ut til at en kombinasjon av sterk disposisjon for alkoholmisbruk og lang fartstid er særlig uheldig“.

Nils Christie.

Knut Dahl Jacobsen: Teknisk hjelp og politisk struktur. Universitetsforlaget 1964, 260 s.

Dette er en studie av utviklingen av norsk landbruksforvaltning i siste del av 1800-tallet. Tilsynelatende et tema meget fjernt fra kriminalvidenskap, — men i virkeligheten av stor interesse fordi forfatteren har maktet å generalisere fremstillingen slik at det er blitt en verdifull bok om administrative avgjørelser og veiledningstyper i forskjellige ytre situasjoner. Særlig kapittel 3 om teknisk rasjonalisering, byråkratisering og faglig uavhengighet gir rike assosiasjoner. Forfatteren beskriver to tjenestemannstyper, han som begrenser sitt klientel til personer som på forhånd har felles verdier med ham og som oppsøker ham av fri vilje — og så den annen type som arbeider aktivt for å skape det verdifellesskap som er forutsetningen for at frivilligheten kan praktiseres. Den første kaller han tjenesteyteren, den andre — som nok står forfatterens hjerte nærmest — kaller han folkelæreren.

Mens tjenesteyteren venter på at klientelet oppsøker han, virker folkelæreren i en situasjon hvor han ikke kan tvinge personer til å bli klienter, og hvor han heller ikke kan regne med deres frivillige medvirkning. Han må selv ta initiativet, og om den relasjon han oppretter skal vare, er avhengig av hans evne til å overbevise klienten om at relasjonen er nyttig, at den gir noe igjen. Hans pedagogiske kvalifikasjoner er derfor vel så viktige som hans faglige. Hans mål er å få klienten til å akseptere visse grunnleggende synspunkter eller verdier, og til det kreves forkynnelse, agitasjon. Den prosess han forsøker å få i stand, er en verdioverføring som vilkår for kunnskaps-overføring. Hans mål er å skape behov for fagkunnskap like mye som selv å levere den. Men for å oppnå dette, må han tre ut av spesialistrollen og interessen for bare enkelte sider av klienten. For folkelæreren er det derfor ikke noe ved klienten som er uinteressant i og for seg — det finnes tvert om meget vide og uklare grenser for hans forpliktelser. Som forfatteren formulerer det: „Mens tjenesteyteren kan telle klienter, må folkelæreren telle vunne sjeler og sørge for at de ikke igjen går tapt. Hans ansvar opphører aldri, ja, når han i svake stunder lar sitt ansvar fare, da er han blitt funksjonær i vanlig forstand.“ Tjenesteyteren har derimot mulighet for å samle spesialisert kunnskap, bygge opp følelse av faglig identitet og gruppefølelse, og er spesielt egnet til å betjene et klientel med høy sosial rang.

Knut Dahl Jacobsen benytter sin modell til beskrivelse av skiftende agronomtyper gjennom tidene. Jeg er lite i tvil om at den også kan anvendes på forskjellige typer behandlingspersonell. I et overmåte interessant sluttavsnitt beskriver han også hvorledes selvstendig, gjerne steilt faglig initiativ vurderes forskjellig i forskjellige tidsperioder, og antyder at dette varierer med graden av enighet om de grunnleggende verdier i samfunnet. Hvor enigheten er stor, godtas det selvstendig initiativ, hvor den er liten trekkes makten sammen i de poli-

tiske organer. På ny synes jeg det går tråder over til den kriminalpolitiske sektor hvor mellomkrigstiden muligens mer enn etterkrigstiden har vært preget av noe større verdifelleskap — i hvert fall innen reaksjonspersonellet og også mellom dette og det lovlydige samfunn.

Det er blitt en god bok fordi den er generell nok til å gi nye inntak til andre fagområders gamle problemer.

Nils Christie.

Hans von Hentig: Die unbekannte Straftat. Springer-Verlag. Berlin 1964.

Med ufattelig energi fortsætter professor von Hentig sit litterære virke, sidst ved udgivelsen af den her omtalte monografi vedrørende det såkaldte mørketal (Dunkelfeld), d. v. s. begåede forbrydelser, der ikke kommer til myndighedernes kundskab eller bliver genstand for påtale. Disse særdeles hyppige tilfælde undgår som regel kriminalstatistikens rubriceringer. Forfatteren har i sin nye bog sat sig som opgave at „konfrontere tallenes statistik med virkelighedens verden“. Der er dog her kun tale om et første skridt ind i dunkelfeltet. Forf. håber på senere at kunne supplere arbejdet.

Bogen er delt op i en „almindelig“ og „særlig“ del. I den førstnævnte behandles bl. a. tilfælde, hvor loven eller „livets virkelighed“ lægger hindringer i vejen for sagens fulde opklaring. I den anden del tages de enkelte deliktsgrupper — såsom berigelsesforbrydelser, mord og sædelighedsforbrydelser — op til indgående behandling. Fremstillingen er baseret på et imponerende kildemateriale af større og mindre lødighed. Polemisk er den navnlig vendt mod den officielle kriminalstatistik.

Emnet er af stor teoretisk og praktisk betydning. Forf.s behandling af det er typisk von Hentig'sk på godt og ondt. Det er, som om han partout vil undgå at kede sine læsere og derfor dramatiserer stil og indhold.

Her skal blot bemærkes, at bogen i kraft af den store materiale-samling, den indeholder, og den originalitet, hvormed dette behandles, er af interesse. — Den er tilegnet professor Thorsten Sellin.

Stephan Hurwitz

J. Z. Eglinton: Greek Love. Oliver Layton Press. New York 1964.

Dette omfangsrige værk — det fylder godt 500 sider — skyldes en forfatter, om hvis videnskabelige forudsætninger og praktiske virksomhed bogen intet oplyser. Man behøver imidlertid ikke at have læst meget af den, før det bliver klart, at man står overfor en særdeles kynisk seksuolog og en fremragende skribent med indgående kendskab til sit emne, herunder særlig oldtidens græske digtning.

Hovedidéen bag de (alt for) mange sider er hasarderet: den går ud på, at „græsk kærlighed“ — defineret som elskov mellem en voksen

mand og en dreng på 12 til 16 eller 17 år — skal være fuldt tilladelig og skal accepteres af samfundet som noget rent og smukt, der så langt fra at skade de drenge og unge mennesker, der bliver den voksnes seksualpartnere, tvært imod er til deres sjælelige og fysiske gavn. Specielt skulle der ikke være grund til at antage, at et — selv langvarigt — kønsligt samkvem af homoseksuel karakter skulle skabe et adfærdsmønster hos de unge, der kunne skade en senere udvikling i heteroseksuel retning.

Om bogen iøvrigt skal her blot nævnes, at den falder i to hovedafsnit. Det ene, betitlet „Teori og Praksis“, behandler emner som „græsk kærlighed“ og sociale problemer, og „græsk kærlighed“s former og variationer. Det andet giver en gennemgang af „græsk kærlighed“ gennem tiderne, særlig vedrørende „drengelskov“ i oldtidens Grækenland, i det gamle Rom, i middelalderen, i renaissanceen, og op til vort århundrede.

Værket indeholder en efterskrift af dr. Albert Ellis, der har fået lov til i selve Eglinton's bog at udtrykke en skarp afstandtagen fra E's hovedteser. Hertil knytter forfatteren en polemisk imødegåelse.

Det tør vist antages, at dr. Ellis' kritik vil finde almindelig tilslutning. Men uagtet dette er Eglinton's bog i det hele læseværdig.

Stephan Hurwitz

Sheldon & Eleanor Glueck: Ventures in Criminology. Selected Recent Papers. The International Library of Criminology, Delinquency and Deviant Social Behaviour. No. 9. Published under the auspices of The Institute for the Study and Treatment of Delinquency by Tavistock Publications. London 1964. 373 s. Pris: 65 Sh.

Der er ikke noget nyt i denne bog. Selv fotografiet (ved *Lotte Meitner-Graf*) af det charmerende forfatterægtepar forekommer anmelderen bekendt; men det er alligevel en nyttig bog at have ved hånden. Den indeholder i kort form en veldisponeret oversigt over Glueckernes nyere arbejder fra tiden efter milepælen i deres forfatterskab: *Unraveling Juvenile Delinquency* (1950) belyst gennem en lang række artikler, der tidligere (mellem 1953 og 1964) har været offentliggjort i forskellige tidsskrifter m. v.

Artiklerne er omhyggeligt redigeret til denne samlede udgave. Kronologien er brudt til fordel for en relevant emnemæssig fordeling, og artiklerne er skåret til, hvor det har været nødvendigt for at undgå gentagelser.

Efter en kort indledning behandler *Glueckerne* i fem kapitler nogle aspekter af ungdomskriminalitetens årsagsforhold, idet de koncentrerer sig om hjemmet og skolen med særlig vægt på de intrafamilære relationer. I det andet hovedafsnit redegøres for forfatternes velkendte prognosearbejder (prediction).

Under overskrifterne „Progressive Penology“ og „Philosophy of Criminologic Research“ bringes anvisninger på anvendt prædiktion, polemik mod kritik (navnlig fra sociologisk hold) og nogle mere vage programmatisk erklæringer om betydningen af tværvideenskabeligt arbejde og international og multidisciplinær forskning udført med „klog eklektisme“.

Endelig bringes en formentlig udtømmende bibliografi over ægteparrets arbejder fra 1923 til 1963.

Vil man kende noget til Glueckerne, deres forskning og synspunkter, kommer man ikke uden om denne bog, der giver en fortræffelig oversigt over deres indsats i kriminologien, som heller ikke er til at komme uden om, selv om den kan vurderes forskelligt.

Det meste af den kritik, der navnlig fra sociologisk side er rettet mod Glueckernes teori (eller mangel herpå) og metode, er berettiget. Og forfatterens stadige, fornærmede polemik mod disse kritikere virker meget lidt overbevisende; men det ændrer ikke den kendsgerning, at de igennem mere end firti år har udført et på mange måder beundringsværdigt arbejde. Det mest imponerende er vel, at deres prædiktionsstabeller trods alt ved efterprøvning virker så godt, som de gør. Det har ingen af kritikerne med deres smukke teorier eller stringente metoder kunnet bortforklare.

Udfra kriteriet: *The proof of the pudding is in the eating*, er der få, som kan måle sig med Glueckerne. At dette kriterium ikke tilfredsstiller os, er så en anden historie.

Preben Wolf.